

1

Tớ xoay, xoay, xoay vòng vòng trước khi nằm xuống ngủ và tớ dậy sớm hơn cả Mặt trời. Tớ ngủ trong ổ, tớ ngủ ngoài trời và nơi tớ trú ngụ hằng đêm là hốc cổ thụ cả nghìn năm tuổi. Khi ngủ, tớ thích thật ấm, thật êm, xung quanh tĩnh không tiếng động. Khi ngủ, tớ thường mơ về các mẹ và những áng mây - mây trời là sứ giả của Chúa đây, - và tớ mơ thấy các kiểu bánh nướng nhồi thịt *pupusa*, vì tớ rất khoái mấy món này, ăn cứ gọi là mê tơi.

Ừ, tớ là một chú chó, tên tớ là Johannes. Tớ từng nhìn thấy cậu rồi đấy nhé. Tớ thấy cậu trong công viên, công viên cũng là nhà tớ đấy. Nếu cậu từng đến đây, công viên xanh tươi lộng gió ngay bên bờ biển, thì chắc chắn tớ gặp cậu rồi. Tớ nhìn thấy tất cả những ai từng đến đây, nào đi bộ, nào chạy bộ; nào đạp xe, nào cưỡi ngựa; nào kiếm Bò rừng, nào cắm trại; có cả cung thủ khoác áo choàng. Khi cậu đến đây là cậu đến nhà tớ đấy, nơi tớ trở thành Mắt.

Ở đây, tớ từng nhìn thấy tất cả mọi người. To, cao, nhỏ nhắn, và mùi ơ là mùi. Kẻ lữ hành, người du khách, dân địa phương, hội trượt ván, nhạc sĩ thổi kèn đồng dưới chân cầu rêu phong, đám nhảy điệu giật gân múa may trên cầu vồng, rồi cả mấy bác râu ria ra sức ném đĩa bay vào lồng nhưng thường trật lất. Trong công viên này, tớ nhìn thấy hết, bởi lẽ tớ là Mắt, được giao nhiệm vụ quan sát tất cả và tường thuật lại hết. Thì cứ hỏi hội rùa về tớ mà xem. Hay hỏi các cậu sóc. Nhưng chớ hỏi lũ vịt làm gì. Bọn chúng ấy à, chẳng biết gì đâu.

Tớ chạy như tên lửa. Tớ chạy như la de. Cậu chưa từng thấy ai chạy nhanh bằng tớ đâu. Khi chạy, tớ kéo cho Trái Đất quay đấy. Cậu nhìn thấy tớ à? Sao mà thấy tớ được. Không đời nào. Cậu nhắm to rồi. Chưa từng có ai nhìn thấy tớ chạy, vì khi tớ chạy thì mắt người không tài nào thấy được. Tớ đã chạy thì như ánh sáng. Cậu có nhìn thấy ánh sáng chuyển động không nào? Đã thấy chưa nào?

Cậu chưa từng thấy ánh sáng chuyển động. Nhưng tớ vẫn mẩn cậu. Cậu không mong chờ hoặc chẳng xứng đáng thì cũng có sao. Tớ vẫn mẩn cậu như thường.

Tớ sinh ra ở đây. Chuyện dài lắm. Mẹ tớ là chó nhà, giờ vẫn vậy. Nhưng khi mang thai, mẹ đến đây, tới hốc cây này, đợi chúng tớ chào đời. Tớ không biết và mẹ cũng không biết, tại sao lại chọn sinh lũ con trong rừng, chứ không phải dưới mái nhà chủ nuôi êm ấm - vì khi đó

mẹ sống cùng con người. Mẹ có thẻ tên, được cho ăn hằng ngày, được cưng nựng luôn luôn và có hẳn bác sĩ loài người chăm sóc, nên mẹ mới sống lâu như vậy, lâu hơn rất nhiều nếu mẹ sống ngoài rừng. Tớ chẳng biết tại sao mẹ sinh chúng tớ ở đây, nhưng đúng là vậy đấy. Và khi cả lứa chúng tớ ra khỏi bụng mẹ, hãng còn nhớp nháp và ư ử rên la, mẹ làm chuyện bất ngờ: lựa lấy một đứa trong chúng tớ, là thằng Leonard em tớ, tha về ổ của mẹ ở nhà chủ. Hãng rồi, nhà chủ thấy mẹ về là mừng lắm, mê tới nhóc cún mới sinh. Còn mấy anh em chúng tớ, mẹ để cả lại trong hốc cây đó.

Tớ không hề lấy làm chua xót.

Tớ là ngôi sao chói mà.

Tớ mơ hồ nhớ có mẹ chó khác chăm bẵm đám cún con chúng tớ bú mớm những ngày sơ sinh ấy. Tớ vẫn lơ mơ nhớ mùi mẹ chó ấy. Nhưng có đúng là chó không nhỉ? Hay là mẹ cáo, hoặc mẹ gấu mèo? Em Janie nói đó là cô cú. Chị Joanie lại nói là bác sóc. Joanie và Janie là chị em gái tớ. Còn có ông anh Steven nữa. Đã có ai đó chăm bẵm chúng tớ trong những ngày đầu sinh tử ấy. Chỉ vài tuần là chúng tớ tự lo thân được rồi và chúng tớ đã làm vậy. Chúng tớ tự xoay xở, lớn dần lên và đều ổn cả. Em Leonard được nuôi bằng thức ăn đóng túi, còn chúng tớ sục sạo trong công viên, gặm gì ăn nấy.

Chúng tớ đói khát nhưng tự do. Tớ cứ sục sạo, vẫn tự lo và luôn tự do, luôn như vậy. Chẳng ai cho tớ ăn cả. Tớ không bị nhốt và sống đời tự do. Đời này là của tớ. *Chúa là Mặt trời. Mây là sứ giả của bà. Còn mưa, thì chỉ là mưa thôi.*

* * *

Công viên mênh mông. Tớ không phải nhà toán học, nhưng tớ tin công viên phải dài đến một vạn dặm và rộng ba nghìn dặm. Nó dài, hẹp, chạy từ cái thành phố xám xịt đến đại dương xám ngoét, gập gào, tiếp giáp với bờ biển mênh mông lộng gió. Ở nơi này, mỗi năm lại có ba, bốn vụ con người bị đuối nước, lịm đi trong khối cơ bắp gân guốc của biển cả hung tợn.

Tớ từng tới bờ biển này rồi, không hề bị đuối nước. Tớ băng qua đường sá, qua xa lộ mà chẳng hề hấn gì. Khi cần, tớ cũng đớp một, hai cái căng và phi xuống từ mái nhà, rồi thoát thân ngon lành.

Tớ rất khỏe.

Tớ đã trợn mắt nhìn thẳng vào nhật thực mà chẳng sao cả.

Tớ bất khả chiến bại.

Mà có khi tớ bất tử cũng nên.

Những ngày đầu tiên ấy, chị Joanie, em Janie cùng anh Steven và tớ tìm thấy thùng rác gần chỗ mấy hàng đồ ăn nhẹ, nên chúng tớ chén thỏa thuê các thức trong ấy. Thật thoải mái và no nê. Chúng tớ ăn bánh kẹp cắn dở, bánh quẩy, uống nước trái cây hay nước ngọt thừa. Nhưng chúng tớ phun sạch ra, vì lúc ấy chúng tớ đã thấy nước ngọt chẳng ngon nghề gì, cả bây giờ vẫn vậy. Ở đây thức ăn ê hề, nhiều đến mức chúng tớ từ bấy đến giờ vẫn tới, đánh chén ngon lành suốt.

Rồi chị Joanie, em Janie và anh Steven biến mất; chuyện đó xảy ra lạ lắm. Giờ thì tớ hiểu chuyện rồi: Thì chúng tớ vẫn là chó con. Tất cả đều là chó con thôi. Ngày nọ, bốn đứa mái ngồi xem loài người nhảy nhót gần cầu. Đột nhiên, mấy bàn tay con người nhắc chị Joanie và anh Steven lên, nói đại loại rằng, mấy cún con bé bỏng lông xù đây mà, còn tớ nghĩ, “*Đừng nhè*”. Tớ nghĩ “*Đừng đẩy*,” và bảo em Janie “*Chạy đi*”. Nhưng em ấy lại nghĩ “*Được nhĩ*” và nói “*Được ạ*”, rồi ở lại. Thế là em ấy cũng bị bế lên.

Cho nên cả ba bị con người bông đi, và tớ cho rằng anh chị em tớ đều thành chó nhà, thú cưng cả rồi. Còn tớ chạy vào rừng, nơi tớ tự do và trở thành Mất.

2

Ừ nhỉ, tớ trở thành Mắt thế nào. Đó lại là cả câu chuyện dài. Ngày nọ, khi tớ chạy như tia sáng xuyên qua công viên, tớ nghe thấy có giọng nói âm vang.

“Đứng lại cái nào,” giọng ấy nói.

Tớ chưa từng nghĩ đến chuyện dừng lại vì bất cứ ai, bởi tớ tự do và rất nhanh. Nhưng giọng nói này, tuy uy quyền mà trù mến, như là tiếng mẹ. Cho nên tớ không dừng lại, không, làm sao cứ thế mà dừng lại luôn được, làm vậy sao được, nhưng tớ giảm xuống tốc độ âm thanh.

“Đến đây nào,” giọng kia nói. Tớ bèn giảm xuống tốc độ máy bay, rồi chạy lại gần giọng nói, dường như phát ra từ một tảng đá phủ đầy lông. Tảng đá ấy nói chuyện với tớ, vọng qua những thân cây.

“Đến gần nữa đi nào,” giọng nói đề nghị. Tớ lại giảm xuống tốc độ tối đa của động vật có vú phàm tục, đến gần hơn, và thấy rằng tảng đá kia là một sinh vật, Bò rừng. Tớ từng thấy các cụ Bò rừng từ xa, từ con đường xuyên qua công viên, thỉnh thoảng tớ vẫn chạy men theo vì tớ thích đua với xe hơi.

Ôi trời, tớ nhanh hơn xe hơi nhiều. Chuyện tớ nhanh hơn bao nhiêu chỉ là trò đùa phũ phàng. Thật xấu hổ cho đám xe hơi, những người lái chúng và cả những người làm ra chúng. Tớ khiến họ thành ngớ ngẩn, nhưng tớ chẳng ân hận gì ráo.

“Lại đây nào, trò chuyện với ta,” giọng nói vang lên. Khi làm theo, tớ có thể nhìn cụ Bò rừng rất gần và thấy cụ rất già. Cụ Freya. Tớ không phải nhà khoa học về thời gian, nhưng tớ áng chừng cụ đã sáu nghìn tuổi. Giờ thì cụ còn già hơn nữa kia.

Cụ Freya cùng với cụ Meredith và cụ Samuel là ba Bò rừng sống trong khu bảo tồn rộng có hàng rào quây lại ngay trong công viên. Các cụ vẫn luôn ở đấy. Di chuyển chậm chạp, thường có vẻ mệt mỏi. Nhưng họ cai quản khu bảo tồn cả triệu năm rồi, hoặc hơn thế ấy chứ.

“Ta nhìn thấy cháu chạy,” cụ Freya nói với tớ, mắt cụ to tướng và sùm sụp mí. “Cháu nhanh thật đấy,” cụ nói, còn tớ gật đầu hết sức nghiêm túc, hãnh diện cực kì. “Chúng ta, những người cai quản khu bảo tồn này, cần biết chuyện gì xảy ra ở đây, mà giờ lũ thỏ đã biến sạch, còn đám cú thì chẳng đáng tin chút nào.”

“Bọn chúng chuyên gia bịa chuyện, và có lịch trình riêng,” cụ Meredith bình luận, không có vẻ gì là ác ý cả. Cụ Meredith là Bò rừng ốm áp nhất trong ba cụ, là Bò rừng luôn tin tưởng, khích lệ.

“Và dĩ nhiên vịt là lũ khờ,” cụ Samuel nói. Cụ là Bò rừng hay hoài nghi nhất, mệt mỏi nhất và buồn cười nhất.